

Pohjois-Lapin alueyhdistyksen kuntayhtymän lausunto Lapin liiton aurinko- ja tuulivoimaselvityksen luonnokseen

Lapin Liitto on pyytänyt lausuntoa Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksen 2023–2024 -luonnoksesta. Selvitystä hyödynnetään MRL 9 §:n mukaisena maakunta- ja kuntakaavoituksessa. Tällä hetkellä Lapissa ei ole käynnissä aurinko- ja tuulivoimaa koskevaa maakuntakaavoitusta. Selvityksen keskeisenä tavoitteena on löytää aurinko- ja tuulivoimatuotantoon potentiaalisia alueita maakuntakaavoituksen taustaksi sekä laatia maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n tarkoittama riittävä selvitys ja merkittävien vaikutusten arviointi mahdollisen maakuntakaavoituksen lähtötiedoiksi ja kuntakaavoituksen tueksi.

Selvitys toteutetaan osana ympäristöministeriön vihreän siirtymän tavoitteita. Aurinko- ja tuulivoimaselvitystä on laajennettu koskemaan myös saamelaisten kotiseutualueita kuntien pyynnöstä. Selvityksen tarkoituksena on kartoittaa teknisesti ja alueellisesti mahdolliset aurinko- ja tuulivoimaloiden sijainnit.

Tuulivoiman merkittävimmät vaikutukset maisemaan syntyvät tuulivoima-alueiden näkymisestä maisemallisesti arvokkaille alueille. Tuulivoimaloiden vaikutukset matkailuelinkeinolle johtuvat pääosin maisemakuvan muuttumisesta luonnontilaisesta rakennetuksi, vaikutuksista alueen imagoon, tuotteisiin ja palveluihin tai matkailun kehittämiseen. Vaikutusten merkittävyys on riippuvainen matkailun luonteesta ja maiseman merkittävydestä osana alueen matkailun vetovoimaa.

Tuulivoimahankkeen elinkeinoiniin kohdistuvista kielteisistä vaikutuksista merkittävimpiä ovat porotaloudelle ja matkailulle aiheutuvat haitat. Selvityksen mukaan tuulivoimalat maisemassa voivat vaikuttaa kielteisesti luontoelämykseen ja tunteeseen erämaasta.

Vaikutukset Pohjois-Lapille seutukunnalle

Poronhoito on pohjoisen Suomen vanhin edelleen elinvoimainen elinkeino ja kulttuurisidonnainen ammatti, joka osaltaan mahdollistaa perinteisen pohjoisen kyläasumisen. Sen harjoittamisella on monta tehtävää ja se vahvistaa mm. sosiaalista ja kulttuuriin pohjautuvaa yhteenkuuluvuutta, on saamelaisten kielen ja kulttuurin perusta ja on omaleimainen osa Pohjois-Lapin aluetta.

Seutukunnan kansainvälinen matkailu perustuu luontomatkailuun, jonka merkitys kasvaa tulevaisuudessa. Luontopohjaisen matkailun suurin vetovoima ovat pohjoinen luonto ja rakentamattomat, luonnontilaiset ympäristöt ja maa-alueet.

Selvityksessä tunnistettiin Pohjois-Lapin seutukunnan alueella tuulivoima-alueita yhteensä 11 ja aurinkovoimaloita on selvitysluonnoksessa esitetty 2 jokaista kuntaa kohden.

Selvitysluonnoksessa on todettu myös rakentamisesta aiheutuvia haittoja ja niiden merkitystä alueille.

Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä näkee positiivisena, että tuuli- ja aurinkovoiman rakentamisen mahdollisuuksia on selvitetty ja kartoitettu niille soveltuvia alueita Lapissa.

Se, minkä tarkasteluun voisi lisätä täydentämään selvitystyötä ja hahmottamaan kokonaisuutta, on kokonaisarviointi alueiden käytöstä, jossa eri maankäyttömuotojen yhteisvaikutusta tarkasteltaisiin kumulatiivisesti hyötyjen ja haittojen näkökulmasta. Tulevaisuuden aurinko- ja tuulivoimaa koskevissa selvityksissä tulisi tehdä myös kokonaisvaltainen selvitys hankkeiden vaikutuksista saamelaiskulttuuriin.

Näkymäalueanalyysi tulisi tehdä kaikista esitetyistä alueista, ei vain matkailukeskusten ympärillä. Myös kyläkeskukset voivat olla merkittäviä matkailun keskuksia esim. Inarin kirkonkylä. Tulevaisuudessa matkailulle tärkeät uudet alueet voivat sijaita myös laajasti matkailukeskusten ulkopuolella, näitä ei ole voitu siten tarkastella tässä selvityksessä.

Osalla Pohjois-Lappiin suunnitelluilla tuulivoima-alueiden rakentamisilla olisi negatiivisia vaikutuksia mm. kuntien alueilla olevaan maisema- ja kulttuuriperintöön ja luonnonympäristöihin, jotka on eritelty luonnoksessa. On kuitenkin jo nyt nähtävissä, että tuulivoimarakentaminen on ristiriidassa alueen porotalouden tarpeiden kanssa.

Aurinkovoiman osalta selvityksen rajaus vain kahteen aurinkovoima-alueeseen/kunta on suppea mahdollisiin tuotannon potentiaaliin osissa kuntia.

Aurinko- ja tuulivoimalan sekä poronhoidon, matkailun ja luontoarvojen yhteensovittaminen on esitetyn valossa haastavaa Pohjois-Lapin alueella.

Arto Pohjanrinne
Kuntayhtymän yhtymähallituksen puheenjohtaja

Reija Viinanen
Kuntayhtymän toiminnanjohtaja